

pestkop apenkop

Pestkop-apenkop

pesten vanuit een ander perspectief

NWT-Conferentie
Hoe een koe een haas vangt-alles over gedrag in een dag
16 november 2018

pestkop apenkop

PESTEN APEN?

pestkop apenkop

Is pesten genetisch verankerd?

Ja Nee

Pesten is noodzakelijk in de ontwikkeling van kinderen

Ja

Nee

Pestgedrag is gemakkelijk te herkennen

Ja

Nee

Onderwerpen:

1. Oerfundamenten van pesten
 1. Waarom pesten apen en mensen
 2. Wie gedrag wil beïnvloeden moet weten waar de oorzaak ligt
2. Herkennen van (pest)gedrag
 1. Vermijden discussie
 2. Vaststellen wanneer in te grijpen
3. Gedragsbeïnvloeding
 1. Wat voor tools heb je
 2. Welke factoren hebben invloed

Tijs Goldsmid

‘Pedagogen, psychologen en leraren zetten zich ervoor in slachtoffers te helpen en pesten te bestrijden.

Er ontbreekt maar één ding en dat is het fundament waarop die bestrijdingsprogramma’s gebaseerd moeten zijn: gedragsbiologisch onderzoek op het schoolplein’

Waarom apen als spiegel voor gedrag?

- Mensen en apen zijn zeer sociaal.
- Ons gedrag wordt deels bepaald door onze genen.
- We hebben een lange kindertijd.

DE BIOLOGIE VAN HET PESTEN

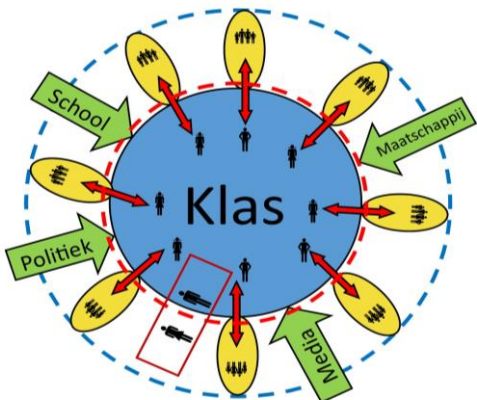
Doel van pesten

- Ontdekkingstocht
- Leren
- Groepsafbakening
- Onzekerheidsvermijding
- Dominantie (vanaf adolescentie)
- Normstelling

MENS VERSUS AAP

Verschillen mens-aap

- Sociale isolatie
- Op verschillende leeftijden pesten
 - Groepsafbakening
- Omstanders, sociale druk

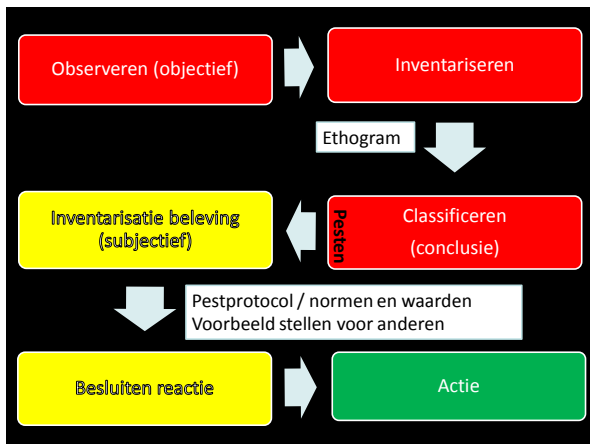
Verschillen mens-aap

- Sociale isolatie
- Op verschillende leeftijden pesten
- Omstanders, sociale druk
- Waar ligt de verantwoordelijkheid
- Verbaal en Cyberpesten

PESTEN HERKENNEN

Belangrijk vast te stellen wat is:

1. Pesten	Verschil in:
2. Plagen	• Eindigheid
3. Spelen	• Doel
4. Agressie	• Verzoening / afloop
5. Dominantie	
6. <i>Oversprong-gedrag</i>	

Kijken zonder discussie
OBSERVEREN

Twee belangrijke stappen:

Hoe kijk je?

- Objectief
- Cruciale signalen opmerken

Wat zie je?

- Hoe plaats je gedrag
- Hoe herken je gedrag
- "Onzichtbaar" gedrag
- Ethogram

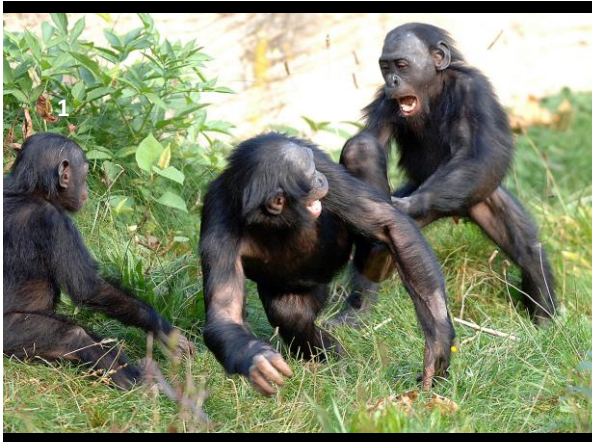
De praktijk

Objectief observeren

- Beschrijf zo objectief mogelijk wat je ziet
- Is dit positief of negatief gedrag?

- Het gaat om de manier van kijken
- Wat kun je waarnemen zonder kennis van zaken
- Voorkomen projectie

Wat is dan objectief:

- Geen interpretatie
- Geen vooroordelen
- Geen waardeoordelen
- Geen projectie

Valkuilen observeren

- Vooroordelen
 - Over hoe ziet een slachtoffer en pester eruit
 - Beeldvorming maatschappij
 - Beeldvorming semiwetenschappelijk
- Invloed gedrag omgeving pester/ gepeste
- Invloed gedrag/houding leerkracht

Hoe plaats je gedrag en waarom
CLASSIFICEREN: ETHOGRAM

Doel Ethogram

- Duidelijk met elkaar vastleggen wat is pesten
 - Eventueel door vast te stellen wat is niet pesten
- Voorkomen discussie
 - Wat is plagen en wat is pesten
- Vaststellen wanneer in te grijpen
- Herkennen signaal gedrag

Pesten

- Hinderlijke handeling
- Ongelijke machtsverhouding
- Herhaald (over een langer tijdsperiode)

Plagerij

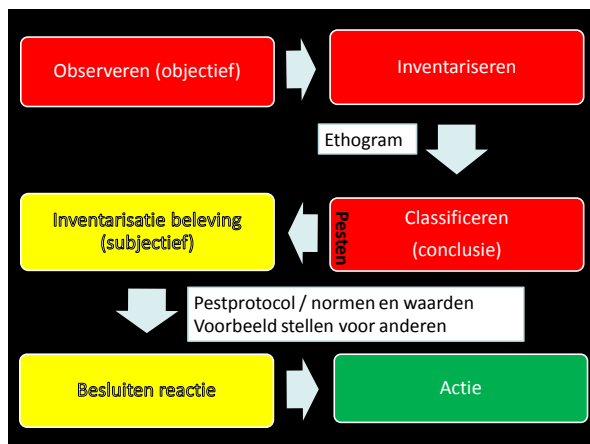
- Eenmalig
- Wederkerig
- Geen ongelijke machtsverhouding

Spel

- Gelijkwaardig
- Spelgezicht (non-verbale signalen)
- Gelijke gezichtsuitdrukking
- Wederkerig

Overspronggedrag (signaalgedrag)

- Heeft geen duidelijk doel of functie
- Past niet in de activiteit van dat moment
- Is afwijkend van de groepsnorm
- Ambivalent gedrag

AFRONDING

Horen, zien en nooit meer zwijgen

10 observatietips

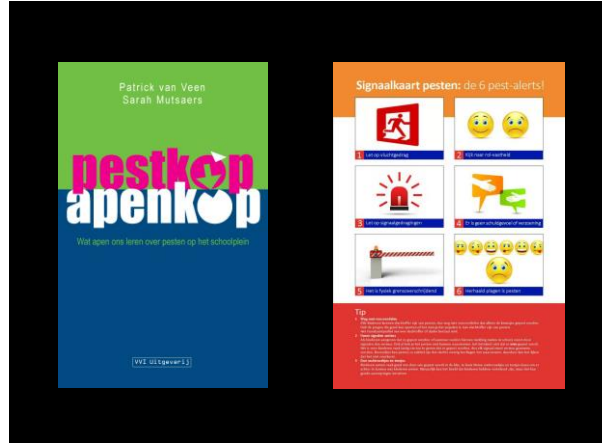
1. Breng focus aan
2. Observeer ook kinderen ad random
3. Houd een logboek bij
4. Let op omgevingsfactoren
5. Zorg dat je ook niet pestgedrag herkent
6. Let op signaalgedrag
7. Observeren kost weinig tijd
8. Gebruik een ethogram
9. Voorkom discussie
10. Doe het

Quote:

De meeste problemen zitten niet in systemen, regelgeving of procedures, maar zitten in het gedrag van mensen.

Waarom zoeken we dan de oplossing in nieuwe regelgeving, aangescherpte procedures of aanpassing van systemen?

Bedankt
en veel succes

Contact, meer informatie:

info@apemanagement.nl

www.pestkopapenkop.nl | www.apemanagement.nl

